

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/564/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413201028
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5413201028.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci navrhovateľa: D. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. L., U. ul. č. XXXX/XX, adresa na doručovanie: Q., G. Q. - E. č. XX, právne zastúpený JUDr. Zuzanou Baloghovou, advokátkou so sídlom v A., G.. I. proti odporcom v rade: 1/ C. B., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., F. E. č. XXX/XX, 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., F. E. č. XXX/XX, 3/ H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. L., Q. N. L. II, odporcovia v rade 1/ až 3/ právne zastúpený JUDr. Jiří Martausom, advokátom so sídlom v M. G., M. D. č. XXX/XX, o určenie, že do dedičstva po poručiteľovi patrí nehnuteľnosť, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní odporcov v rade 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 4C/29/2013-184 zo dňa 29. apríla 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že byt č. 31, vo vchode č. 61, na II. posch. bytového domu súp. č. XXXX, zapísaný v katastri nehnuteľností, vedenom na Okresnom úrade Dolný Kubín, na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. N. L., vrátane spoluvlastníckeho podielu 6124/415932 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastníckeho podielu 6124/415932 k pozemku C-KN parc. č. 1057/31, patrí do dedičstva po zomr. F. H., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. ul. č. XXXX, N. L.. Odporcom v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 625,47 eur. Navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania voči odporcovi v 3. rade.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že navrhovateľ v podanom návrhu ako aj na pojednávaní svoje tvrdenia odôvodňoval tým, že jeho matka bývala spolu s ním v predmetnom byte, ktorého bola výlučnou vlastníčkou. Dňa 23.11.2012 podpísala s odporcami v 1. a 2. kúpnu zmluvu, na základe ktorej bol dňa 21.12.2011 povolený vklad vlastníckeho práva odporcov v 1. a 2. rade (kupujúcich) k bytu (V-1875/2011). Následne navrhovateľova matka dňa XX.XX.XXXX zomrela. Navrhovateľ uvádzal, že jeho matka trpela závažnými ochoreniami. Pre vysokú cukrovku sa jej postupne zhoršoval zrak, v dôsledku čoho na jedno oko vôbec nevidela a druhým videla len obrysy. Takto uzavretá kúpna zmluva je preto neplatnou v zmysle § 40 ods. 1 Obč. zák., pretože nebola urobená vo forme, ktorú vyžaduje zákon (§ 40 ods. 6 Obč. zák., § 49 Not. por.). Navrhovateľ zahrnul do okruhu účastníkov konania okrem odporcov v 1. a 2. rade aj odporcu v 3. rade, keďže ten je bratom navrhovateľa, a tak by prichádzal do úvahy ako dedič po ich spoločnej matke. Tým je okruh možných dedičov uzavretý, keďže tretím dieťaťom p. Valentínyovej bola odporkyňa v 1. rade (sestra navrhovateľa). Napriek dôkaznej

núdzi na strane navrhovateľa súd vyhovel návrhu navrhovateľa, i keď z iných dôvodov, než uvádzal navrhovateľ. Odporcovia v 1. a 2. rade totiž pred súdom priznali (č.l. 45, 148), že medzi nimi ako kupujúcimi a matkou navrhovateľa ako predávajúcou od začiatku existovala nepísaná dohoda o tom, že títo jej kúpnu cenu nikdy nezaplatia. Poručiiteľka sa rozhodla previesť byt na odporcov 1. a 2. rade ako prejav vďaky za ich pomoc v konkurznom konaní, keď poručiiteľke hrozilo speňaženie bytu, v ktorom bývala. Následný prevod tohto bytu mal byť teda odmenou pre nich za predchádzajúce účinné riešenie jej finančných problémov. Bolo teda preukázané, že prevod bytu sa mal udiať darovaním a navonok písaná kúpna zmluva bola len tzv. simulovaným úkonom. Skutočný (pravý) prejav ich vôle však navonok v písomnej forme nebol deklarovaný. Ak účastníci uzavreli simulovanú písomnú kúpnu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti, ktorou chceli zastrieť faktické darovanie tejto nehnuteľnosti, nie je zastieraná darovacia zmluva platná pre nedostatok písomnej formy (rozh. NS ČR č. 22 Cdo 101/2001 zo dňa 04.09.2002). V danom prípade je teda formálne uzavretá kúpna zmluva od začiatku neplatná podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., pretože takýto úkon nebol urobený vážne. V skutočnosti chceli účastníci uzavrieť darovaciu zmluvu, keďže boli vopred dohodnutí na tom, že kúpna cena nebude nikdy zaplatená a prevod bytu bude bezodplatný. Namiesto tejto simulovanej kúpnej zmluvy neplatí ani skutočne zamýšľaná darovacia zmluva, keďže táto nebola urobená v písomnej forme (§ 41a ods. 2 in fine Obč. zák.). Súd preto konštatoval, že navrhovateľova matka počas života nevykonala žiaden platný scudzovací úkon týkajúci sa predmetného bytu. V čase svojej smrti bola naďalej vlastníčkou bytu, vrátane súvisiaceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu, vrátane spoluvlastníckeho podielu k pozemku pod bytovým domom.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporcovia v rade 1/ až 3/, ktorí sa domáhali zmeny napadnutého rozsudku tak, že návrh na začatie konania sa zamietne a prizná sa im náhrada trov konania. Uviedli, že podstatnou okolnosťou v danom prípade je skutočnosť, že ani jeden z účastníkov kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva bytu, na základe ktorej bol vklad vlastníckeho práva povolený Správou katastra Dolný Kubín pod sp. zn. V 1875/11, nikdy neprejavil vôľu, že sa má jednať o bezhotovostný prevod. Spornú zmluvu nepovažovali za zastretý právny úkon, t.j. nikdy neboli v tom, že ide o bezhotovostný prevod vlastníctva. Uviedli, že prejavili vôľu byt kúpiť a zaplatiť zaň kúpnu cenu. Bola to práve poručiiteľka, ktorá len ústne, t.j. v právne nevýznamnej forme, ktorá uviedla, že od kupujúcich za prevod vlastníctva nechce peniaze. Aj tento jej prejav vôle však nebol výsledkom toho, že si bola vedomá skutočnosti, že odporcom 1/ a 2/ dlží sumu najmenej 6.000,- eur, ktorú za ňu zaplatili správkyni konkurznej podstaty, aby neprišla o byt. Účastníci kúpnej zmluvy, ktorí boli blízkymi osobami sa ústne dohodli, že si nebudú navzájom finančne plniť, ale že si vzájomné nároky vysporiadajú ich započítaním. Ak prevodca poskytne nadobúdateľovi namiesto finančného plnenia, ktoré mu je dlžný, vecné plnenie, tak sa nejedná o dar, ale o odplatný prevod.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že tvrdenia odporcov o tom, že mali záujem kúpnu cenu predávajúcemu zaplatiť považoval za účelové a priamo rozporné s vykonaním dokazovaním, z ktorého vyplynulo, že to bola práve pani Valentínyová, ktorá odporcom 1/ a 2/, uhrádzala mesačné platby, a to v čase bezprostredne nasledujúcom po podpísaní zmluvy. Vyjadril názor, že poručiiteľka nemala úmysel previesť predmetný byt na odporcov v rade 1/ a 2/, jej vôľou v čase uzavretia zmluvy nebolo trvalo previesť vlastnícke právo k bytu, ale túto nehnuteľnosť dať do dispozície kupujúcim, o čom svedčí aj to, že v zmluve vôbec nie je dohodnutý čas, kedy by sa byt mal odovzdať do vlastníctva kupujúcim. V danom prípade nedošlo ani k odovzdaniu ani k prevzatíu predmetu kúpy, nedošlo ani k úhrade kúpnej ceny. Písomnosť označená ako kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu, že nebola splnená podmienka slobody a vážnosti vôle pani H. túto zmluvu uzavrieť, svojim obsahom a účelom odporuje zákonu a zákon obchádza, nakoľko hoci je tento úkon označený ako kúpna zmluva v skutočnosti kúpnu zmluvou nie je. Kúpna zmluva je neplatná aj z toho dôvodu, že vôľou účastníkov, nebolo vyvolať tie právne následky, s ktoré zákon s takýmto právnym úkonom spája.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu mu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok okresného súdu v súlade s § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V zmysle § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania účastníci, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. V danom prípade subjekty uzavreli naoko kúpnu zmluvu, hoci im v skutočnosti išlo o darovaciu zmluvu. Ak však subjekty uzavierajú zastieranú darovaciu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti, tak skutočnosť, že ide o darovanie, musí byť vyjadrená v písomnej forme; inak darovacia zmluva nevznikne. Z uvedeného možno potom dôvodiť, že ak uzavreli subjekty simulovanú písomnú kúpnu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti, nie je darovacia zmluva platná, pokiaľ nebola uzavretá písomne a z jej znenia nie je zrejmé, že išlo o darovanie. Podstatné náležitosti darovacej zmluvy je totiž treba vyžadovať bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o zastieraný právny úkon.

Na základe uvedeného, krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu v súlade s § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 150 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ ako úspešný účastník v odvolacom konaní si náhradu trov odvolacieho konania uplatnil, avšak krajský súd mu ich náhradu nepriznal. Vyjadrenie k odvolaniu neobsahovalo žiaden právny rozbor veci. Krajský súd nepopiera právo účastníka vyjadriť sa k odvolaniu, avšak uvedené vyjadrenie považuje za neúčelné s úmyslom navýšiť trovy odvolacieho konania bez kvalifikovaného vyjadrenia k odvolacím dôvodom, preto mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.